

A NEW COURSE IN READING PALI

Bài 2.4

Đoạn kinh 5 (AN)

Pañcahi, bhikkhave, dhammehi samannāgato bhikkhu cavati, nappatiṭṭhāti saddhamme.

Katamehi pañcahi?

Assaddho, bhikkhave, bhikkhu cavati, nappatiṭṭhāti saddhamme.

Ahiriko, bhikkhave, bhikkhu cavati, nappatiṭṭhāti saddhamme.

Anottappī, bhikkhave, bhikkhu cavati, nappatiṭṭhāti saddhamme.

Kusīto, bhikkhave, bhikkhu cavati, nappatiṭṭhāti saddhamme.

Duppañño, bhikkhave, bhikkhu cavati, nappatiṭṭhāti saddhamme

Imehi kho, bhikkhave, pañcahi dhammehi samannāgato bhikkhu cavati, nappatiṭṭhāti saddhamme.

Pañcahi, bhikkhave, dhammehi samannāgato bhikkhu na cavati, patiṭṭhāti saddhamme.

Katamehi pañcahi?

Saddho, bhikkhave, bhikkhu na cavati, patiṭṭhāti saddhamme. Hirimā, bhikkhave, bhikkhu na cavati, patiṭṭhāti saddhamme. Ottappī, bhikkhave, bhikkhu na cavati, patiṭṭhāti saddhamme. Akusīto, bhikkhave, bhikkhu na cavati, patiṭṭhāti saddhamme. Paññavā, bhikkhave, bhikkhu na cavati, patiṭṭhāti saddhamme.

Imehi kho, bhikkhave, pañcahi dhammehi samannāgato bhikkhu na cavati, patiṭṭhāti saddhamme.

Từ vựng đoạn kinh 5

STT	Từ Pali	Nghĩa Việt liên quan đến đoạn kinh	Từ loại
1	Pañcahi	5 (Dùng cụ cách số nhiều của pañca)	Tính
2	Bhikkhave	Này các Tỷ Kheo! (Hô cách số nhiều của Bhikkhu)	Danh, nam
3	Dhammo	Pháp	Danh, nam

4	Samannāgata	Có, sở hữu (đi với danh từ ở Dụng cụ cách)	Tính
5	Cavati	Rơi khỏi, trượt khỏi	Động, hiện tại, chủ động
6	Na	Không	Phụ
7	Patitṭhāti	Trụ vững, đứng vững	Động, hiện tại, chủ động
8	Saddhammo	Chánh Pháp	Danh, nam
9	Katama	Cái gì?	Tính từ nghi vấn
10	Asaddha	Không có đức tin	Tính
11	Ahrika	Vô Tàm (Không xấu hổ tội lỗi)	Tính
12	Anottappī	Vô Quý (Không ghê sợ tội lỗi)	Tính, nam
13	Kusīta	Lười biếng	Tính
14	Duppañña	Có liệt tuệ, có trí tuệ kém, trì độn	Tính
15	Imaṃ	Cái đó, đó	Đại từ nhân xưng/chỉ định ngôi 3
16	Kho	Quả thực, thực sự	Phụ
17	Saddha	Có đức tin	Tính
18	Hirimā	Có Tàm	Tính, nam
19	Ottappī	Có Quý	Tính, nam
20	Akusīta	Không lười biếng	Tính
21	Paññavā	Có trí tuệ	Tính, nam

Ngữ pháp đoạn kinh 5

STT	Điểm Ngữ pháp	Tổng quát	Đoạn kinh 5
1	NA	NA	NA

Đoạn kinh 6 (Udn)

Bà Suppavāsā mang thai đến 7 năm không sinh. Sau 7 năm, bà đau đẻ cực nhọc suốt 7 ngày vẫn không sinh được. Bà có lòng tin Tam Bảo nên nhờ chồng đến đánh lễ Đức Phật để Ngài chúc phúc. Sau khi Đức Phật chúc phúc, bà sinh được đứa con trai và đem lòng yêu con vô cùng. Trong buổi lễ trai tăng long trọng tại nhà bà, Đức Phật hỏi bà có muốn sinh thêm 1 đứa con như thế nữa không – tức sinh theo cách đau đớn, vất vả vừa trải qua. Bà đáp rằng bà muốn sinh đến 7 đứa con như thế. Đức Phật nghe xong, bèn nói 2 câu kệ sau:

Asātaṃ sātārūpena, ~ piyarūpena appiyaṃ,
Dukkhaṃ sukhaṃ rūpena, ~ pamattam-ativattatī” ti

Từ vựng đoạn kinh 6

STT	Từ Pali	Nghĩa Việt liên quan đến đoạn kinh	Từ loại
1	Sātaṃ	Cái dễ chịu	Danh, trung
2	Rūpaṃ	Hình thức	Danh, trung
3	Piyaṃ	Cái thích ý	Danh, trung
4	Dukkhaṃ	Cái khổ	Danh, trung
5	Sukhaṃ	Cái lạc	Danh, trung
6	Pamattaṃ	Người dễ dãi	Danh, trung
7	Ativattati	Chế ngự, khống chế	Động, hiện tại, chủ động

Ngữ pháp đoạn kinh 6

STT	Điểm Ngữ pháp	Tổng quát	Đoạn kinh 6
1	Dụng cụ cách	Dụng cụ cách chỉ phương tiện, công cụ	Asātaṃ sātarūpena

Bài đọc thêm

[1] Na bhuñja hadayaṃ (Erasmus)

STT	Từ Pali	Nghĩa Việt	Từ loại
1	Na	Không	Phụ
2	Bhuñja	Chớ ăn, đừng ăn [ngôi 2, số ít]	Động, hiện tại, mệnh lệnh cách
3	Hadayaṃ	Tim, trái tim, tâm hồn	Danh, trung
Ghi chú ngữ pháp		Pali thường lược bỏ danh từ sở hữu cách chỉ sự sở hữu nếu bối cảnh rõ ràng. Ví dụ: câu tiếng Việt [Tôi yêu cha của tôi] thường được biểu đạt trong Pali theo dạng [Tôi yêu cha]	
Câu gốc Latin		Cor ne edito	

[2] Na kiñci dukkhataṃ abhabbā khamitū dukkhaṃ (Erasmus)

STT	Từ Pali	Nghĩa Việt	Từ loại
1	Na	Không	Phụ
2	Kiñci	Cái gì đó [chủ cách, số ít, trung tính]	Đại từ phiếm định
3	Dukkhataṃ	Khó hơn [chủ cách, số ít, trung tính]	Tính

		Công thức = [dukkhataram] + [A] = [khổ hơn A], trong đó [A] = [danh từ xuất xứ cách]	
4	Bhabbam	Khả năng Công thức = [bhabbam] + [động từ nguyên mẫu] = [có thể làm gì đó]	Danh, trung
5	Khamitum	Chịu đựng	Động từ nguyên mẫu
6	Dukkham	Khổ, cái khổ	Danh, trung
Ghi chú ngữ pháp		Na kiñci = không gì	
Câu gốc Latin		<i>Nullum est malum maius quam non posse ferre malum</i>	

[3] Dharantam dhuram upakaroḥi, pajahantam na kudācanam (Erasmus)

STT	Từ Pali	Nghĩa Việt	Từ loại
1	Dharanto	Người mang vác Công thức = [Dharanto] + [A] = [Người mang vác A], trong đó [A] = [danh từ trực bổ cách]	Danh, nam
2	Dhuram	Gánh nặng	Danh, trung
3	Upakaroḥi	Hãy giúp [ngôi 2, số ít]	Động, hiện tại, mệnh lệnh
4	Pajahanto	Người từ bỏ Công thức = [Pajahanto] + [A] = [Người từ bỏ A], trong đó [A] = [danh từ trực bổ cách]	Danh, nam
5	Na	Không	Phụ
6	Kudācanam	Lúc nào đó	Trạng
Ghi chú ngữ pháp		[Na kudācanam] = [không bao giờ]	
Câu gốc Latin		<i>Tollenti onus auxiliare deponenti nequaquam</i>	

[4] So na kudācanam nimujjati, yo ubbandhīyati (Ngạn ngữ Anh)

STT	Từ Pali	Nghĩa Việt	Từ loại
1	So	Người ấy, vật ấy [chủ cách, số ít, nam tính]	Đại từ nhân xưng/chi định ngôi 3

2	Na	Không	Phụ
3	Kudācanam	Lúc nào đó	Trạng
4	Nimujjati	Chìm [xuống nước]	Động, hiện tại, chủ động
5	Yo	Người mà, vật mà [chủ cách, số ít, nam tính]	Đại từ quan hệ
6	Ubbandhiyati	Bị treo cổ	Động, hiện tại, bị động
Ghi chú ngữ pháp		[Na kudācanam] = [không bao giờ]	
Câu gốc Latin		<i>He cannot drown who must hang</i>	

[5] Na gaṇemīti hoti gaṇetuye (Ngạn ngữ Anh)

STT	Từ Pali	Nghĩa Việt	Từ loại
1	Na	Không	Phụ
2	Gaṇeti	Quan tâm	Động, hiện tại, chủ động
3	(i)ti	Kí hiệu trích dẫn	Phụ
4	Hoti	Thì, là, tồn tại	Động, hiện tại, chủ động
5	Gaṇetuye	Quan tâm	Động từ nguyên mẫu
Ghi chú ngữ pháp		<p>(i)ti có một chức năng là đánh dấu một nội dung suy nghĩ, quan điểm, trạng thái...</p> <p>Ví dụ: [suy nghĩ 'làm thiện' là suy nghĩ chân chánh], trong Pali sẽ được biểu đạt theo cách ['làm thiện' là chân chánh] với cặp dấu [''] thay thế bằng [(i)ti] đặt ở cuối câu nói nội dung suy nghĩ, quan điểm... ấy. Tức [Karoti kusalam ti] = [Karoti kusalāti] = ['làm thiện']</p> <p>Khi đã đánh dấu như vậy rồi, thì cụm từ được đánh dấu đó có thể hoạt động như một danh từ - mà không phải biến đuôi như danh từ thông thường.</p> <p>[gaṇemīti] = [gaṇemi] + [(i)ti]</p>	
Câu gốc Anh hiện đại		<i>Don't care was made to care</i>	